

УДК 332.33

ОРГАНІЗАЦІЯ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНА В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ

Агеєва І.В., к.е.н.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Summary: The present state and the level of grain production in the Zaporozhye region. It was determined that the resource provision is a combination of factors of economic cooperation and organizational.

Key words: grain, resource provision, organization, production, economic efficiency.

Постановка проблеми. Розв'язання продовольчої проблеми в сучасних умовах зумовлюється рівнем розвитку агропромислового виробництва та ефективною організацією його ресурсного забезпечення.

Основні матеріали дослідження. Зерновиробництво - це є стратегічною галуззю економіки держави, що визначає обсяги, пропозиції та вартість основних видів продовольства для населення країни, зокрема продуктів переробки зерна і продукції тваринництва, формує істотну частку доходів сільськогосподарських виробників, визначає стан і тенденції розвитку сільських територій, формує валютні доходи держави за рахунок експорту. Зернова галузь є базою та джерелом сталого розвитку більшості галузей агропромислового комплексу та основою аграрного експорту[2].

Земельний фонд Запорізької області складає 2718,3 тис. га. В структурі земельного фонду переважають сільськогосподарські землі, якими зайнято 84,8 % території області, при цьому під сільськогосподарськими угіддями знаходиться 82,5 %, ріллею 69,7 %.

Як свідчать статистичні дані, регіональний потенціал сільського господарства області використовується не на повну потужність. У 2013 р. валовий збір зерна склав 2111 тис. т, а це 24% менше ніж у 2008 р. За останні шість років найбільше зерна в області було зібрано у 2008 р. – 2780,1 тис.т, що було досягнуто завдяки розширенню площі посіву зернових до 856,1 тис. га і росту їх урожайності до 32,5 ц/га.

Виробництво зерна пов'язане з цілим рядом заходів, які залежать від діяльності підприємства. До таких факторів в першу чергу відносяться: науково-обґрунтований вибір технології виробництва продукції, в умовах конкретного ресурсного забезпечення підприємства; організація якісного виконання технологічних процесів та операцій всього технологічного циклу виробництва для отримання якісного зерна.

Виконання всіх процесів виробництва зерна пов'язане з використанням ресурсів. Ресурсне забезпечення — це система організаційно-економічних відносин, спрямованих на оптимальне, своєчасне та ефективне забезпечення виробництва ресурсами. На зниження обсягів виробництва зерна в останні роки суттєво вплинуло недостатнє матеріально-технічне забезпечення. Найвний в агра-

рному секторі машинно-тракторний парк не відповідає сьгоднішнім вимогам галузі. Це переважно морально застаріла та фізично зношена техніка. Понад 80 % основних технічних засобів експлуатується поза межами амортизаційного, а понад 60 % тракторів знаходиться в експлуатації більше 20 років. Проведені нами дослідження також показали, що рівень технічного забезпечення сільськогосподарства Запорізької області не покращується, що видно з даних табл. 1.

Таблиця 1

**Показники навантаження на трактори та комбайни в Запорізької області
(у сільськогосподарських підприємствах)**

Роки	Наявність на кінець року		У розрахунку на 1000 га ріллі, шт.	
	тракторів всіх марок, тис.шт	зернозбираль- них комбай- нів, шт	тракторів	зернозбираль- них комбайнів
2008	9	2033	7	3
2009	8,6	1958	7	3
2010	8,5	1983	7	3
2011	8,5	2020	7	3
2012	8,3	1998	7	4
2013	8,2	1928	7	3
2013 р. у % до 2008 р.	91,1	94,8	100	100

Джерело: розраховано за даними Головного управління статистики у Запорізької області.

За 2008-2013 рр. чисельність тракторів у сільському господарстві області зменшилась на 800 одиниць, або на 8,9%, зернозбиральних комбайнів - на 105 одиниць (5,2%). Рівень завантаженості тракторів в Запорізької області складає 7 тракторів та 3 комбайни у розрахунку на 1000 га. Слід зазначити, що сільськогосподарські підприємства високорозвинутих зарубіжних країн забезпечені зернозбиральними комбайнами на більш високому рівні. Так, у Канаді забезпеченість зернозбиральними комбайнами становить 8,3 од. на 1000 га, Італії – 16,2, Великобританії – 14, 5, Австрії – 23,6, Франції – 13,3, США – 25,8, Німеччині – 20,6, Бразилії – 8,8 [1].

Основними причинами низького рівня матеріально-технічного забезпечення сільськогосподарських підприємств є недостатність власних джерел фінансування техніко-технічного переоснащення, зростання цін на нову сільськогосподарську техніку, зниження обсягів державної підтримки.

Для вирішення проблеми ресурсного забезпечення аграрних підприємств з недостатнім фінансовим забезпеченням необхідна державна підтримка згідно обґрунтованих потреб. Відповідно до Законів України придбання ресурсів можливо за рахунок часткової компенсації складної сільськогосподарської техніки вітчизняного виробництва, довгострокових кредитів, державного лізингового фонду, кредити комерційних банків та власні кошти.

Висновки. Таким чином, науково обґрунтований вибір технологій виро-

шування зернових культур з врахуванням матеріально–технічного та фінансового забезпечення є важливим фактором виявлення резервів діяльності підприємства. Необхідність чіткого дотримання технології виробництва базується на тому, що в кожній технології всі передбачені операції природно впливають на врожайність і забезпечують певний рівень якості вирощеної продукції, інакше проведення операцій було б недоцільним. При цьому якість кожної операції повинна бути високого рівня, щоб забезпечити кінцевий результат.

Література.

1. Білоусько Я. К. Тенденції і напрями розвитку техніко-технологічного забезпечення аграрного виробництва /Я. К. Білоусько // Агроінком : Аграрний інформаційний науково-виробничий журнал. -К. : "Агропромінвестінтернешнл". –2007. – N5/6. С. 46-51.

2. Комплексна галузева програма "Розвиток зерновиробництва в Україні до 2015 року" від 23 жовтня 2007 р. N 757/101. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1021.4247.0>

3. Могилова М.М. Матеріально-технічне забезпечення аграрної галузі / М.М. Могилова, Я.К. Білоусько, Г.М. Підлісецький // Економіка АПК. – 2013. – №2. – С. 61-67.

4. Петров В.М. Удосконалення технічного забезпечення сільського господарства /В.М. Петров //Економіка АПК.-2010.-№12.-С.98-102.

5. Сільське господарство України в 2013 р. Статистичний збірник за ред. Н.С.Власенко [Електронний ресурс]/ Держкомстат. — 2014. — Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/> .